

Брюксел, 30 март 2026 г.
(OR. en)

7887/26

SOC 180
EMPL 82
ECOFIN 400
MI 307
EDUC 102
JEUN 47
ENV 303
ENER 155
DIGIT 86
TOUR 15
CULT 42
JAI 408

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 30 март 2026 г.

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз

№ док. Ком.: COM(2026) 138 final

Относно: ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ
Междинен преглед на плана за действие за социалната икономика: основни постижения и пътят напред

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2026) 138 final.

Приложение: COM(2026) 138 final



Брюксел, 30.3.2026 г.
COM(2026) 138 final

**ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

**Междинен преглед на плана за действие за социалната икономика: основни
постижения и пътят напред**

{SWD(2026) 94 final}

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Социалната икономика твърдо се установи като неразделна част от европейската икономика и общество, основен фактор, допринасящ за просперитета и конкурентоспособността, и стълб на устойчивостта на Европа.

В целия Европейски съюз (ЕС) над **4,3 милиона сдружения, кооперации, взаимоспомагателни дружества, фондации и социални предприятия** извършват дейности, чийто приоритет са социалните и екологичните цели, а не печалбата, и прилагат модели на основано на участието или демократично управление. Тези организации осигуряват най-малко **11,5 милиона работни места**, което представлява около **6,3 % от общата заетост**, и извършват дейност в различни сектори — от услуги за полагане на грижи до финансиране, хранително-вкусова промишленост, търговия на дребно и култура ⁽¹⁾.

На 9 декември 2021 г. Комисията прие **плана за действие за социалната икономика**⁽²⁾ с цел отключване на потенциала на социалната икономика и увеличаване на нейното въздействие. За първи път Комисията определи визия и пътна карта, очертаващи поредица от мерки, насочени към подобряване на рамковите условия, достъпа до възможности за стопанска дейност и видимостта на социалната икономика до 2030 г.

Оттогава геополитическата ситуация се промени и поредица от припокриващи се кризи показаха как социалната икономика действа като **източник на устойчивост**, като създава и запазва работни места на местно равнище, мобилизира общностите в дух на солидарност и се намесва там, където пазарите не успяват да насърчат **приобщаващ растеж**. Тя спомага за превръщането на приоритетите на ЕС в **ефективни решения за хората и местата**, като стимулира социалните иновации, изпълнява Европейския стълб на социалните права⁽³⁾ и Съюза на равенство и допринася за по-кръгова и устойчива икономика.

Чрез своя подход „отдолу нагоре“, основан на общността, организациите на социалната икономика **укрепват териториалното сближаване** в градските и селските райони, най-отдалечените и граничните региони. Те допринасят пряко за **намалването на бедността и за социалното приобщаване**, по-специално чрез създаване на възможности за намиране на работа и чрез осигуряване на достъп до услуги на приемливи цени. Като дават възможност на хората да се организират, да участват и да намират съвместно решения, организациите на социалната икономика разширяват и укрепват **гражданската ангажираност и демократичния живот**.

Успоредно с това социалната икономика подкрепя **просперитета и конкурентоспособността** на Европа. Организациите на социалната икономика насочват иновациите към общественото благо, като разработват нови начини за доставка на стоки и услуги, които отговарят на социалните нужди и допринасят за европейското качество на живот. Стимулират предприемачеството, особено сред младите хора и групите в неравностойно положение. Въвеждат тези иновации в ключови икономически сектори, като например жилищното настаняване и кръговата икономика, като насърчават модели, които затвърждават стойността на местно равнище.

Организациите на социалната икономика **повишават конкурентоспособността**, като **създават качествени работни места**, **увеличават участието на пазара на труда** и **допринасят за равенство между половете и квалифицирана работна сила**. Преобладаващата им социална цел и участието на служителите във вземането на решения насърчават стабилната заетост, участието на работниците и постоянното обучение и преквалификация. Социалните предприятия за трудова интеграция например съчетават заетостта със съобразена с нуждите подкрепа, за да върнат хората на пазара на труда с необходимите умения и знания с цел преминаване от изключване към трайна заетост.

Социалната икономика също така укрепва **готовността и стратегическата автономност** на Европа, допринасяйки за по-голям икономически суверенитет, като прави нашата промишленост, услуги и вериги за създаване на стойност по-стабилни, разнообразни и интегрирани в местните общности. Това включва решения за споделяне на риска, като например взаимоспомагателни дружества, предоставящи финансово достъпно застрахователно покритие на домакинствата, общностите и предприятията, и кооперации, насърчаващи по-чисти отрасли и екологичния преход чрез инициативи за обществена енергетика и кръгови бизнес модели.

Европейците усещат добавената стойност на социалната икономика в ежедневието си, както се вижда от специалното проучване на Евробарометър относно социалната икономика в живота на европейците⁽⁴⁾, публикувано през октомври 2025 г.



С настоящия доклад се изпълнява ангажиментът, поет в плана за действие за социалната икономика, да се направи преглед на неговото изпълнение и въздействие в средата на периода, да се установят оставащите предизвикателства и да се потвърди визията на Комисията за социалната икономика в новия геополитически контекст.

Освен това, за да се реализира напълно потенциалът на социалната икономика⁽⁵⁾, трябва да се обмислят допълнителни мерки на политиката, както се посочва в доклада на Лета *Много повече от пазар* от 2024 г. Необходими са целенасочени мерки за подкрепа и благоприятни рамки, за да се отчетат техните уникални модели на управление, правила за разпределение на печалбата и ориентиран към въздействието характер. В съответствие с този призив в настоящия доклад се разглежда и проучва в кои области действащите инструменти следва да бъдат

укрепени и в кои са необходими нови действия за максимално увеличаване на потенциала на социалната икономика. В придружаващия работен документ на службите на Комисията се предоставят допълнителни подробности относно процеса на изпълнение до момента и различните консултации със заинтересованите страни, проведени от Комисията.

2. НАПРЕДЪК И ПОУКИ, ИЗВЛЕЧЕНИ ПО ВРЕМЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Планът за действие за социалната икономика е структуриран около три стълба и включва 63 действия. Повечето от тези действия са завършени или понастоящем се изпълняват от Комисията, а малък брой са преустановени или пренасочени с оглед на доказателствата и развитието на пазара.

Този раздел следва структурата на плана за действие от 2021 г., като се подчертават ключовите постижения и се извличат поуки за областите, в които продължават да съществуват предизвикателства, с което се проправя пътят за нови действия.

2.1. Създаване на подходяща рамка с цел процъфтяване на социалната икономика

Един от ключовите етапи до момента беше приемането на **препоръката на Съвета от 2023 г. относно разработването на рамкови условия за социалната икономика** ⁽⁶⁾. С нея се предоставя обща рамка за държавите членки за интегриране на социалната икономика в техните политики и за създаване на мерки за подкрепа с цел насърчаване на благоприятна среда за организациите на социалната икономика. С тази рамка се легитимират и ускоряват националните реформи. Между 2021 г. и края на 2025 г. **21 държави членки са приеха или бяха в процес на изготвяне на национални или регионални стратегии за социалната икономика**. Освен това 12 държави членки приеха или реформираха закони за социалната икономика, а 2 бяха в процес на приемане. Това представлява значително развитие в стратегическата и законодателната среда и отразява нарастващото признаване на социалната икономика на национално равнище.

Усилията на Комисията бяха подкрепени от **нарастващ международен импулс**. Държавите — членки на ЕС, и Комисията допринесоха за резолюциите на Общото събрание на ООН и заключенията на Международната организация на труда относно социалната и солидарната икономика, а работата на Комисията послужи за основа на препоръката на ОИСР относно социалната и солидарната икономика и социалните иновации.

Постигнатият до момента напредък потвърждава стойността на общата визия на ЕС, съчетана с практическа подкрепа за държавите членки. Поради това Комисията организира **семинари за взаимно обучение** по теми като държавната помощ, данъчното облагане, стратегиите за социалната икономика, социално отговорното възлагане на обществени поръчки и данните. Инструментът за техническа подкрепа ⁽⁹⁾ подпомага пет държави членки при разработването на техните стратегии за социална икономика чрез съвместна и специфична за всяка държава работа. Освен това през 2023 г. Комисията публикува два работни документа на службите на Комисията, в които се описват действащите данъчни рамки за организациите на социалната икономика ⁽⁷⁾ и недискриминационното данъчно

облагане на благотворителните организации и техните донори ⁽⁸⁾, като се установява обща доказателствена база и отправна точка за целия ЕС.

За да подобри правната сигурност и знанията относно вариантите за **държавна помощ**, Комисията публикува **проучване относно прилагането на мерки за държавна помощ в подкрепа на достъпа на социалните предприятия до финансиране и наемането на работници в неравностойно положение**⁽⁹⁾. Констатациите от това проучване ще послужат за основа на текущото преразглеждане на Общия регламент за групово освобождаване ⁽¹⁰⁾. Освен това от януари 2024 г. публичните органи могат да прилагат увеличените тавани на помощта de minimis от 300 000 EUR ⁽¹¹⁾ и 750 000 EUR за всеки период от 3 години за услуги от общ икономически интерес ⁽¹²⁾. В допълнение преразглеждането на услугите от общ икономически интерес през 2025 г. ^(13[обл]) има за цел да улесни държавите членки при подпомагането на изграждането и санирането на жилища на достъпни цени — област, в която извършват дейност организациите на социалната икономика.

Въпреки напредъка, постигнат на национално и международно равнище, съществува значителен **неизползван потенциал на регионално и общинско равнище**, където органите са най-близо до обществеността и дейностите на организациите на социалната икономика. Въпреки че инициативите се увеличили в много региони и общини през последните години, обменът на знания и практики между тях, особено през граница, остава ограничен.

Освен това ограничителните правни рамки пораждаат правна несигурност и създават пречки пред по-нататъшното подпомагане на социалната икономика. Публичните органи често не разполагат с технически капацитет в области като държавната помощ и социално отговорното възлагане на обществени поръчки. Например неотдавнашната оценка на **директивите за обществените поръчки** ⁽¹⁴⁾ показва **различна степен на зрялост при интегрирането на социалните съображения в практиките за възлагане на обществени поръчки в отделните държави членки**. Възлагащите органи често срещат трудности при постигането на баланс между целите за прозрачност и пазарна ефективност и стратегическите цели на политиката и очакват ясни насоки за това как да постигнат този баланс.

На фокус: Социалната икономика и кръговостта

*Организациите на социалната икономика допринасят в значителна степен за прехода на Европа към кръгова икономика. Те са активни на всеки етап от жизнения цикъл на продукта — от проектирането и събирането до ремонта, повторната употреба и рециклирането. В рамките на този процес те превръщат отпадъците в ресурси и създават качествени работни места на местно равнище, включително като предоставят обучение и заетост на хората, изложени на риск от изключване, често в тясно сътрудничество с публичните органи. Инициативата за кръгови градове и региони⁽¹⁵⁾ показва как ръководените от градовете и регионите стратегии за кръговост, като например подкрепяни с публични средства центрове за повторна употреба и ремонт, схеми за кръгово строителство и събаряне и местни системи за повторна употреба на текстилни изделия, могат да създадат възможности за организациите на социалната икономика да предоставят приобщаващи кръгови решения, **включително чрез използване на обществени поръчки за създаване на търсене на такива услуги чрез кръгови и социално отговорни практики за закупуване**. Техните бизнес модели допринасят за удължаване на жизнения цикъл на продуктите, намаляване*

*на емисиите и поддържане на движението на материали в рамките на общностите. Целта на предстоящия **акт за кръговата икономика** е да създаде единен пазар за вторични суровини, да увеличи предлагането на висококачествени рециклирани материали и да стимулира търсенето им в ЕС — области, за които организациите на социалната икономика са в добра позиция да допринесят.*

2.2. Създаване на възможности за развитие на организациите на социалната икономика

За да се създадат възможности за организациите на социалната икономика да започнат дейност и да се разрастват, Комисията въведе мерки за укрепване на екосистемата, като насърчи по-добър достъп до финансиране, мобилизира финансиране и засили изграждането на капацитет и подкрепата за организациите.

Достъпът до финансиране за организациите на социалната икономика беше разширен. Въз основа на финансовите инструменти за заетост и социални иновации (EaSI) през 2022 г. бяха стартирани **финансови продукти в рамките на компонента за социални инвестиции и умения на InvestEU**. На партньорите по изпълнението бяха разпределени около 1,2 милиарда евро под формата на гаранции за микрофинансиране, социално предприемачество и инвестиции със социално въздействие, като от тази сума се възползваха около 90 000 получатели на подкрепа за микрофинансиране и около 3 000 социални предприятия, като се очаква да бъдат мобилизирани инвестиции в размер на 11,7 милиарда евро ⁽¹⁶⁾. С тези инструменти се осигурява достъп до рисково финансиране за бизнес модели, които често не отговарят на стандартни профили на риска и възвръщаемостта, заедно с услуги за развитие на бизнеса. Към днешна дата тази подкрепа вече е допринесла за създаването или запазването на около 900 000 работни места в целия ЕС, а докладите на някои големи институции за микрофинансиране показват изключително висок процент на оцеляване, като същевременно се достига до най-уязвимите групи ⁽¹⁷⁾.

За да се увеличи допълнително социалното въздействие на тези фондове, Комисията пилотно въвежда смесена подкрепа, съчетаваща финансови инструменти по InvestEU с безвъзмездни средства по направлението „Заетост и социални иновации“ (EaSI) на Европейския социален фонд плюс ⁽¹⁸⁾ (ЕСФ +). Поканите за представяне на предложения по ЕСФ + също така подкрепят развитието на пазарите за социално финансиране чрез по-добър достъп до данни за въздействието за инвестиционни решения, намалени трансакционни разходи за инвестиции в рисков капитал в социални предприятия и укрепени мрежи на равнището на ЕС, представляващи доставчици на микрофинансиране и на финансиране за социални предприятия. Успоредно с това няколко държави членки въведоха специални финансови инструменти и схеми за безвъзмездни средства по линия на ЕСФ + и Европейския фонд за регионално развитие ⁽¹⁹⁾, а в рамките на Механизма за възстановяване и устойчивост бяха извършени някои специфични инвестиции и реформи ⁽²⁰⁾. Като цяло в рамките на настоящия дългосрочен бюджет на ЕС (2021—2027 г.) се очаква да бъде мобилизирана **обща сума в размер на над 1,62 милиарда евро под формата на безвъзмездни средства и финансови инструменти** в допълнение към горепосочените 1,2 милиарда евро под формата на гаранции. Това е в изпълнение на ангажимента на Комисията да увеличи равнището на подкрепа от ЕС в сравнение с периода 2014—2020 г.

Комисията също така помогна на организациите на социалната икономика да се професионализират, да разширят своите решения и да демонстрират резултатите си. **Европейският експертен център за социални иновации** ⁽²¹⁾ **разработи динамичен център за знания и пет общности за партньорски практики.** Комисията отправи покани за представяне на предложения по ЕСФ + в подкрепа на социалното експериментиране, трансфера на изпитани социални иновации и тяхното разрастване, включително чрез създаване на национални центрове за експертни познания в областта на социалните иновации. Бяха разработени практически инструменти, като например кодекс за поведение за управление и използване на данни в социалната икономика ⁽²²⁾ и **ръководство за пропорционални подходи за измерване и управление на социалното въздействие** ⁽²³⁾. **Академията за политика в областта на младежкото предприемачество**, съвместна инициатива на Комисията и ОИСР, **обедини създатели на политики и мрежи от млади предприемачи** чрез поредица от семинари за политики и изграждане на капацитет с цел разработване на по-добри политики за младите предприемачи, включително социалните предприемачи.

Въпреки този напредък организациите на социалната икономика все още се сблъскват с повече пречки, отколкото традиционните предприятия, при достъпа до финансови ресурси поради специфичните си бизнес модели. Макар пазарните проучвания да показват увеличение на частните социални инвестиции през последните години ⁽²⁴⁾⁽²⁵⁾, липсата на по-структуриран и разбиран от широката общественост подход за предоставяне на („търпелив“) капитал за социални цели в съчетание с ниска финансова възвръщаемост води до ограничено доверие и съпоставимост, което отблъсква потенциалните социални инвеститори. Иновативните подходи за финансиране са все още фрагментирани и в малък мащаб.

Освен това обхватът и признаването на ясни пътища за обучение и изграждане на капацитет остават неравномерни в различните сектори и територии. Връзките със системите за образование и обучение са фрагментирани, а учебните подходи, рамките за споделени експертни познания и солидните доказателства относно социалното и приобщаващо предприемачество продължават да бъдат изключение. Въпреки че през последните години услугите за създаване на инкубатори и за ускоряване се разраснаха, наличието на индивидуализирана подкрепа за социално предприемачество все още е рядкост и много групи продължават да бъдат недостатъчно представени и обслужвани. В резултат на това талантите и иновативните социални бизнес модели невинаги получават подходяща подкрепа, за да процъфтяват, а потенциалът за постигане на по-силно социално въздействие не е напълно реализиран.

2.3. Подобряване на признаването на социалната икономика и на нейния потенциал

Комисията подобри видимостта и надеждността на социалната икономика чрез създаване на канали за комуникация с обществеността и насърчаване на кампании за повишаване на осведомеността. **Порталът на ЕС за социална икономика** ⁽²⁶⁾ **предоставя актуална информация за политиките, финансирането и инициативите на ЕС за социалната икономика.** От стартирането си през 2023 г. уебсайтът е привлякъл над 596 000 посетители ⁽²⁷⁾ и предлага полезни материали за специалистите и създателите на политики в областта на социалната икономика.

Доказателствената база на ЕС за социалната икономика беше разширена с проучване, в което се прави сравнителен анализ на социално-икономическите резултати на социалната икономика в държавите членки ⁽²⁸⁾. То показва, че социалната икономика генерира както икономическа, така и социална стойност, и потвърждава добавената стойност на по-надеждните и хармонизирани данни, за да се направи оценка на развитието във времето. Специалното проучване на Евробарометър относно социалната икономика в живота на европейците предоставя първата базова линия на ЕС относно общественото възприятие, осведоменост, ангажираност и нагласи, включително мненията относно ролята на публичните действия. С публикацията на Комисията/ОИСП *Social Economy in Europe: Contributing to Competitiveness and Prosperity* ⁽²⁹⁾ („Социалната икономика в Европа: принос за конкурентоспособността и просперитета“) допълнително бяха консолидирани знания, включително относно институционалните договорености, данъчното облагане и подкрепата за предприятията за социалната икономика във всички държави — членки на ЕС, както и секторна информация относно жилищното настаняване и грижите.

Въпреки това поради неравномерния обхват и методи в държавите членки продължават да съществуват някои недостатъци особено по отношение на съпоставимостта. Липсата на систематично събиране на данни чрез използване на хармонизирани определения, административни източници и разширени статистически инструменти, като например сателитни сметки, затруднява мониторинга на напредъка и ограничава обществената видимост на резултатите. Въпреки че целенасочените научни изследвания и сътрудничеството чрез експертни групи спомогнаха за напредъка по рамката за събиране и анализ на данни, е необходим по-траен обмен, за да се осигури по-добра информация при изготвянето на политиките. И накрая, осведомеността и използването на портала на ЕС за социалната икономика биха могли да бъдат подобрени, а заинтересованите страни изискват по-систематично докладване относно изпълнението на плана за действие.

3. БЪДЕЩИ ПЕРСПЕКТИВИ: НОВИ ДЕЙСТВИЯ ЗА УКРЕПВАНЕ НА СОЦИАЛНАТА ИКОНОМИКА

В бъдеще Комисията възнамерява да надгражда върху постигнатия до момента напредък и да преодолее оставащите пречки пред развитието на екосистемата на социалната икономика на ЕС. Въпреки че препоръката на Съвета от 2023 г. е в процес на изпълнение, равнището на подкрепа за социалната икономика продължава да се различава значително в отделните държави членки и на различните равнища на управление. Все още е необходима целенасочена подкрепа от ЕС, за да могат стратегиите за социалната икономика да доведат до ефективни мерки и да осигурят стабилна рамка за растеж на организациите на социалната икономика.

Поради това на следващия етап от изпълнението следва да се даде приоритет на действията, които подкрепят публичните администрации и дават възможност на организациите на социалната икономика безпроблемно да извършват дейност на единния пазар, укрепват достъпа до таланти, обучение и финансиране и предоставят систематични, съпоставими доказателства, които да се използват при изготвянето на политики и на инвестиционни решения и да показват въздействието на социалната икономика.

Визията ни за следващите години е ясна:

- Искане **конкурентоспособна социална икономика**, която функционира при еднакви условия на конкуренция с други икономически участници и в рамките на единния пазар и допринася за динамична бизнес среда, която осигурява устойчив просперитет и благосъстояние за хората и социалната пазарна икономика на Европа. Това следва да бъде подкрепено от интегрирани рамки за политиката и правни рамки.
- Искане **стабилна социална икономика** с достъп до финансиране, адаптирано към нейните нужди и насърчавано от признати пътища за учене, създаване на инкубатори и ускоряване, които развиват както отделните таланти, така и организационния капацитет.
- Искане **призната социална икономика**, която се основава на солидни доказателства и видимост, като се даде възможност на създателите на политики, пазарите и обществеността да признаят нейната добавена стойност и по този начин да увеличат въздействието ѝ в целия ЕС.

Тази визия е в пълно съответствие с подхода, изложен в плана за действие от 2021 г. и неговите три стълба. В перспектива настоящият доклад е организиран около три приоритета и пет ключови области на действие, като се основава на резултатите от 63-те действия от 2021 г. и добавя нови мерки, набелязани в рамките на този междинен преглед. Той ще послужи като отправна точка за бъдещия мониторинг и докладване относно плана за действие.

И накрая, постигането на тази визия изисква съвместни усилия. Поради това Комисията приканва държавите членки при следването на техните стратегии и мерки на политиката да изпълнят изцяло препоръката на Съвета относно разработването на рамкови условия за социалната икономика и да вземат предвид констатациите и новите действия, изложени в междинния преглед.

3.1. Интегрирани рамки за конкурентоспособна социална икономика

Продължаващите усилия на Комисията за подобряване на бизнес средата като цяло са от полза за социалната икономика чрез намаляване на оперативните пречки и създаване на повече възможности за растеж. Инициативите, насочени към повишаване на конкурентоспособността на ЕС, задълбочаване на единния пазар и постигане на напредък по отношение на съюза на спестяванията и инвестициите, могат да спомогнат за интегрирането на организациите на социалната икономика в основните вериги за създаване на стойност, да мобилизират частен капитал и да засилят достъпа до финансиране. С опростяването може също така да бъде намалена непропорционалната административна тежест и разходите за привеждане в съответствие, пред които често са изправени по-малките организации.

Социалната икономика се нуждае от интегрирани рамки за политиката и правни рамки, за да се разраства и да стимулира трайни и иновативни решения. При наличие на подходящи условия организациите на социалната икономика могат да процъфтяват във всички икономически сектори и територии, като осигуряват качествени работни места, продукти и услуги за всички в ЕС, включително за най-уязвимите лица. Поради това е особено важно да се подобрят рамковите условия и да се гарантира, че политиките се прилагат там, където са от значение, включително в регионите и общините.

Основна област за действие 1: Укрепване на многостепенното управление и изпълнение по места

Националните органи играят ключова роля за въвеждането на всеобхватната стратегическа и правна рамка за социалната икономика. Междувременно регионалните и местните органи често действат като мост между изготвянето на националните политики и изпълнението на местно равнище и са от решаващо значение за адаптирането на националните приоритети към местните нужди. За да постигнат целите на своята политика, те могат пряко да подкрепят организациите на социалната икономика и да си партнират с тях.

Един по-координиран и информиран подход би осигурил на тези органи по-ясна и по-ефективна рамка за политиката с цел подкрепа на социалната икономика и максимално увеличаване на нейното въздействие и би дал възможност на организациите на социалната икономика да споделят своите успехи и предизвикателства.

Комисията ще:

- **Разработи набор от инструменти в подкрепа на регионалните и местните политики в областта на социалната икономика.**
- **Засили работата си с публичните органи, общностите и мрежите на заинтересованите страни за насърчаване на обмена на най-добри практики, съвместни проекти и ефективни мерки за социалната икономика в различните територии, като се подпомагат и допълват националните усилия. В контекста на плана за действие на ЕС за селските райони ⁽³⁰⁾, Пакта за селските райони и стратегията за обновяване на поколенията в селското стопанство ⁽³¹⁾ ще бъде отделено специално внимание на селските райони.**
- **Публикува доклад за преглед на изпълнението на препоръката на Съвета относно разработването на рамкови условия за социалната икономика през 2028 г.**
- **Включи социалната икономика във външното сътрудничество и международните диалози чрез предоставяне на публичните органи на специфично обучение, развитие на умения и подкрепа за социалното предприемачество и разгръщане на проекти в държави извън ЕС, включително (потенциални) страни кандидатки, като например в предстоящия Фонд за социално предприемачество за южното съседство, в съответствие с приоритетите на Пакта за Средиземноморието ⁽³²⁾.**

На фокус: Социалната икономика, културата и туризма

Организациите на социалната икономика са двигатели на културната жизненост, творческите иновации и устойчивия туризъм в Европа. Те подкрепят културните и творческите индустрии и тяхната работна сила. Те опазват и популяризират културното наследство, като предоставят достъпни пространства за културно участие и живот на общността в кварталите и селските райони.

В творческите и културните индустрии социалната икономика насърчава експериментирането, сътрудничеството и споделяната собственост в области, вариращи от медии и сценични изкуства до дизайн и занаяти. В туризма водените от общността инициативи насърчават устойчиви дейности, които опазват ландшафта, подкрепят местните предприятия и гарантират, че ползите остават в рамките на общността.

Като свързва културата, творчеството и устойчивия туризъм, социалната икономика укрепва териториалната идентичност, овластява местното население и диверсифицира местните икономики, създава работни места и допринася за по-устойчиво, ориентирано към хората развитие на европейските региони. Комисията ще подкрепя транснационалните партньорства за изпитване и разширяване на ръководени от общностите модели на устойчив туризъм, основани на принципите на социалната икономика. Освен това предстоящата стратегия на ЕС за устойчив туризъм ще има за цел да определи облика на един конкурентоспособен, устойчив и приобщаващ туристически модел, който подкрепя местните общности.

Основна област за действие 2: Подобряване на функционирането на правилата и рамките в полза на социалната икономика

Публичните органи могат да използват **обществените поръчки** като стратегически инструмент за предоставяне на висококачествени обществени услуги и преследване на конкретни цели на политиката, като например насърчаване на заетостта и социалното приобщаване, гарантиране на достойни условия на труд, подобряване на достъпността и приобщаващия дизайн за всички, както и за създаване на отговорни вериги на доставки. За организациите на социалната икономика обществените поръчки създават пътища, които подобряват достъпа им до пазарите и им дават възможност да предоставят услуги на общността. Въпреки това данните показват, че практиките, при които са търсят най-ниските цени, продължават да бъдат доминиращия стандарт, а социалните съображения в областта на обществените поръчки не се прилагат систематично или последователно.

Освен това **сътрудничеството с традиционните предприятия**, включително чрез доставката на стоки и услуги, може да укрепя социалната икономика и да помогне на предприятията да постигнат своите цели за устойчивост. Организациите на социалната икономика обаче често играят малка роля във веригите на доставки поради липса на взаимно разбирателство или културни и оперативни пречки, както и недостатъчна стратегическа подкрепа за подобряване на достъпа до пазара и развитие на нови секторни вериги за създаване на стойност.

Комисията ще:

- **Проучи възможностите за насърчаване на възприемането на социално отговорни практики в областта на обществените поръчки**, включително използването на най-доброто съотношение между цена и качество и на колективното договаряне, в контекста на текущото **преразглеждане на директивите на ЕС за обществените поръчки**, и ще включи **насоки** относно тяхното прилагане в своя набор от инструменти в подкрепа на регионалните и местните политики в

областта на социалната икономика.

- Насърчава по-систематичната интеграция на организациите на социалната икономика във веригите за създаване на стойност на традиционните предприятия чрез, наред с другото, **отправяне на покана за представяне на предложения за разширяване на партньорствата между предприятията.**

На фокус: Социалната икономика и енергетиката

Социалната икономика играе роля, за да се гарантира, че преходът към зелена енергия е справедлив и приобщаващ. Енергийните общности и други ръководени от гражданите инициативи дават възможност на местните участници колективно да притежават и управляват активи за енергия от възобновяеми източници — от паркове за слънчева енергия и ветроенергийни паркове до районни отоплителни системи. Тези организации запазват стойността в рамките на общността, позволяват на гражданите да участват активно в прехода и могат да спомогнат за намаляване на енергийната бедност, например чрез подобряване на достъпа на уязвимите групи до достъпни цени на енергията. Те могат също така да създадат висококачествени възможности за местна заетост в области като инсталиране, поддръжка и консултантски услуги в областта на енергетиката.

*За да бъдат действията в областта на климата свързани с осезаеми ползи за общността, от първостепенно значение е участниците от социалната икономика да бъдат признати в националните планове в областта на енергетиката и климата, да се улесни достъпът им до мрежи и финансиране, както и те да бъдат взети предвид в инициативите за финансиране от ЕС и програмите и плановете, финансирани от ЕС и управлявани от държавите членки. Комисията ще засили навлизането на енергийните общности чрез препоръка на Комисията относно енергийните общности и собственото потребление като част от **гражданския енергиен пакет**. Наред с другото, планът ще насърчи обмена на знания и ще укрепи доказателствената база за енергийните общности, включително чрез **подкрепа за специална общност за партньорски практики за публични купувачи** и определяне на условията, които дават възможност за граждански инициативи в областта на енергетиката.. Местните органи също могат да играят ключова роля като фактори за такива инициативи и ще бъдат подкрепени, за да реализират този потенциал.*

Държавната помощ също така е важен инструмент, който помага на публичните органи да подпомагат социалната икономика. Например организациите на социалната икономика, които предоставят социални и здравни услуги, могат да се сблъскат с ограничения при достъпа до подкрепа поради прекомерно разчитане на тавана на помощта *de minimis*, което позволява на публичните органи да предоставят помощ до определен праг, без да уведомяват Комисията за това. Въпреки че това може да помогне на услугите от малък мащаб, доставчиците на социални услуги се нуждаят от по-значителни възможности за финансиране, които са в съответствие с целите от обществен интерес, но се възприемат като рискови от правна гледна точка.

Комисията ще:

- **Работи по преразглеждането на Общия регламент за групово освобождаване и изясняването на съответните правила за държавна помощ**, за да се опрости и улесни финансирането от страна на публичните органи на социалната икономика отвъд помощта *de minimis*.⁽³³⁾
- **Разработи специални насоки за подпомагане на държавите членки при разработването на мерки за държавна помощ за социална подкрепа и социални инвестиции**, както е обявено в съобщението *Изпълнение на Пакта за чиста промишленост I*⁽³⁴⁾.

И накрая, за да се повишат конкурентоспособността и резултатите на организациите на социалната икономика на единния пазар, са необходими допълнителни усилия, за да се гарантира, че правните и фискалните рамки са по-добре адаптирани към специфичните характеристики на бизнес моделите на социалната икономика.

Комисията ще:

- **Продължи да насърчава правни рамки в подкрепа на социалната икономика**. Това включва насърчаване на схемите за изкупуване на предприятия от работниците чрез успешно изпълнение на препоръката на Комисията относно прехвърлянето на предприятия.
- **Прецени дали е необходимо да бъдат подобрени целевите правни рамки**, когато е целесъобразно, като например устава на европейското кооперативно дружество.
- **Проучи дали предприятията, ориентирани към въздействието, са изправени пред явни пречки**, като например признаване и достъп до финансиране, с цел да се осигури информация за евентуални бъдещи действия на политиката за улесняване на измерването и съобщаването на въздействието върху обществото и друго отговорно бизнес поведение.
- **Извърши съвместно с ОИСР задълбочен анализ на националните данъчни мерки за социалната икономика**, включително данъчните политики, които стимулират инвестициите в организациите на социалната икономика.

3.2. Инвестиции, умения и капацитет за стабилна социална икономика

Стабилната социална икономика се нуждае както от добре функционираща екосистема за финансиране, така и от солидни умения и организационен капацитет. Разработването на по-ясни рамки за социални инвестиции и укрепването на уменията, създаването на инкубатори и подкрепата за предприемачеството, както и специални учебни пътеки за социално предприемачество, са от съществено значение, за да се помогне на организациите на социалната икономика да привличат таланти, да се разрастват, да въвеждат иновации и да отговарят на неотложни социални нужди.

Основна област за действие 3: Укрепване на екосистемата за социални инвестиции

Поради разнообразието от модели на социалната икономика и динамичния характер на социалното въздействие не е лесно да се обхванат социалните инвестиции с фиксирани определения или единни критерии. Постепенното

възникване на общи отправни точки и практики за докладване обаче може да намали несигурността за инвеститорите и посредниците, подобри съпоставимостта, когато е необходимо, и подпомогне ограничаването на разходите по сделките.

За да се подобрят доверието и съпоставимостта и да се даде възможност инвестициите да бъдат насочени към социални цели в голям мащаб, **Комисията ще:**

- **Укрепи рамката за частни социални инвестиции** чрез консолидиране и систематизиране на най-целесъобразните стандарти, определения, понятия и методи за измерване. За тази цел **тя, в сътрудничество с ОИСР, ще проучи създаването на доброволна, пазарно ориентирана рамка от инвестиционни цели, подкрепена от модели и показатели за резултатите.** Това ще помогне на инвеститорите да разработват, оценяват и сравняват инвестиционните стратегии последователно и гъвкаво.
- **Използва предстоящия преглед на режима на европейските фондове за рисков капитал** ⁽³⁵⁾ (EuVECA) като възможност за оценка на ефективността на регулаторната рамка за инвеститорите в рисков капитал и капитал за растеж. Напредъкът в тази област ще бъде от полза и за инвестициите със социално въздействие, включително ползвателите на знака на Европейския фонд за социално предприемачество ⁽³⁶⁾ (ЕФСП).

Социалната икономика се нуждае от финансиране, което отразява нейните модели на управление, профили на риска и възвръщаемостта, както и нужди, които често са с малък мащаб. Пропуските в доказателствената база относно това кой финансира социалната икономика, пригодността на финансовите продукти и въздействието върху бенефициерите ограничават разработването и внедряването на подходящи финансови инструменти и тяхното разрастване. Традиционните заемодатели са предпазливи, специализираните посредници нямат видимост на пазара, високите трансакционни разходи възпират по-малките инвестиции, а ограниченията върху правилата за преразпределяне на печалбата в социалните предприятия пречат на капиталовите инвестиции. При подготовката от страна на ЕС на следващата многогодишна финансова рамка от решаващо значение е да се разработят пътища за финансиране и техническа помощ, които дават възможност на организациите на социалната икономика да получат достъп до финансиране на различните места и да използват пълноценно фондовете и инструментите на ЕС.

За да разбере по-добре финансирането на социалната икономика и за да усъвършенства финансовите инструменти, **Комисията ще:**

- **Изготви доклад** в рамките на консултантския център InvestEU **относно финансовите посредници**, обслужващи организациите на социалната икономика, и друг доклад със своята експертна група по въпросите на социалната икономика и социалните предприятия (GECES) **относно подобряването на достъпа до финансиране** за организациите на социалната икономика.
- **Извърши тестова оценка на въздействието и на резултатите на равнище бенефициери на финансовите инструменти на InvestEU за микрофинансиране и социални предприятия.**
- **Проучи до каква степен могат да бъдат използвани иновативни решения за мобилизирането на частен капитал**, например като започне

проучване за потенциалното използване на „латентни“ активи с цел създаване на публични гаранции, и да проучи публикуването на наръчник за лицата, управляващи активи, и за създателите на политики относно използването на френския модел на фондове „90—10“.

- **Преразгледа Европейския кодекс за добри практики при предоставянето на микрокредити**, така че микрофинансирането да продължи да отговаря на нуждите на недостатъчно представените предприемачи и хората в уязвимо положение. Целта на актуализирания кодекс е социалното измерение на микрофинансирането да бъде укрепено, рамката да бъде приведена в съответствие с новите реалности в социалната икономика, а сертифицирането да стане по-достъпно и ефикасно, както и да подкрепя в по-голяма степен различни институционални модели.

На фокус: Социалната икономика и жилищното настаняване

*Организациите на социалната икономика играят важна роля за предоставянето и финансирането на достъп до финансово приемливи, ръководени от общността и социално приобщаващи и достъпни решения за жилищно настаняване. Модели като жилищни сдружения, кооперации, фондации и обществени поземлени тръстове с нестопанска и ограничена печалба могат да строят, популяризират, притежават или управляват жилищни единици, като същевременно реинвестират излишъци и дават възможност на жителите да участват пряко в начина, по който се управляват. Тези организации могат да спомогнат за намаляването на продължаващия недостиг на жилища и нестабилността на цените, като поддържат достъпни цени в дългосрочен план. Те могат също така да развият приобщаващи квартали чрез съчетаване на жилищно настаняване с възможности за заетост и социални и общностни услуги в селските и градските райони. Включването на организациите на социалната икономика в стратегиите за жилищно настаняване, подпомагането им да преодолеят технически, регулаторни и законодателни пречки и улесняването на достъпа им до подходящо финансиране биха могли да им дадат възможност да допринесат в по-голяма степен за превръщането на правото на достойно, финансово достъпно, устойчиво и качествено жилищно настаняване във всяка държава, особено в районите под жилищен натиск и за уязвимите групи. **В европейския план за жилищно настаняване на достъпни цени** ⁽³⁷⁾ се определя всеобхватна рамка за действие на всички равнища и финансови възможности в това отношение, както и се подчертава, че Комисията ще улесни инвестициите в субекти с нестопанска и ограничена печалба, предоставящи жилища.*

Основна област за действие 4: Повишаване на уменията, обучението и предприемачеството

В рамките на формалното образование липсва систематично преподаване на социално предприемачество и много организации на социалната икономика, особено на етапите на стартиране и разрастване, все още нямат достъп до съобразено с нуждите развитие на умения и организационна подкрепа. Подкрепата за приобщаващо предприемачество е непоследователна и често не отразява адекватно моделите на социалната икономика, особено за начинаещите

предприемачи от по-слабо представени групи, които се сблъскват със скрити пречки, когато се опитват да получат достъп до услуги, мрежи и финансиране за създаване на инкубатори.

В съответствие с визията, очертана в Съюза на уменията, **Комисията ще:**

- **Насърчава социални и приобщаващи бизнес модели за създаване на инкубатори чрез специална покана за представяне на предложения и ще подкрепя признати рамки на компетентностите в областта на социалното предприемачество**, наред с другото чрез действия за взаимно обучение.
- **Подобри базата от знания за социалното и приобщаващото предприемачество** заедно с ОИСР чрез проучвания относно интегрирането на социалното предприемачество в националните учебни програми и учебни пътеки, ролята на социалното предприемачество за активизирането на NEET и формализирането на работата, както и чрез ново издание на доклада за липсващите предприемачи.

На фокус: Социалната икономика и цифровата трансформация

*Организациите на социалната икономика разработват и използват надеждни и приобщаващи цифрови решения, които служат на обществения интерес и намаляват цифровото разделение. Техните управленски структури ги превръщат в идеални застъпници за отговорно управление на данните — от кооперации за цифрови платформи до социални технологични дружества, които насърчават достъпността, грижите и образованието. Те третираат данните като споделен ресурс, като гарантират, че информацията се събира, използва и управлява по начин, при който се зачитат неприкосновеността на личния живот, основните права, прозрачността и интересите на общността. Освен това **организациите на социалната икономика помагат на работниците и на бенефициерите да развият своите цифрови способности и умения, като насърчават цифрова екосистема, в която технологиите подобряват както социалното сближаване, така и конкурентоспособността. Комисията ще укрепи доказателствената база за цифровизацията и изкуствения интелект в социалната икономика, за да подкрепи внедряването на надеждни, достъпни и приобщаващи технологии, включително технологии на децентрализирания регистър, и за да разбере по-добре последиците от тях за организациите и тяхната работна сила.***

3.3. Доказателства, видимост и знания за призната социална икономика

За да може социалната икономика да бъде напълно призната и ценена в целия ЕС, тя се нуждае от по-солидна доказателствена база и по-достъпни и съпоставими статистически данни във всички държави членки. Освен това основаното на данни създаване на политики в подкрепа на социалната икономика изисква ясна достъпна информация, дезагрегирани данни и редовна комуникация, както и единна входна точка за ресурсите на ЕС.

Основна област за действие 5: Изграждане на информационна база за социалната икономика

Понастоящем данните за социалната икономика са фрагментирани, като поради наличието на различни методологии способността на създателите на политики да разработват ефективни мерки, да наблюдават напредъка и да доказват наличие на въздействие е ограничена. Разширяването на статистиката и преминаването към по-систематичен подход за събиране на данни ще спомогнат за съгласуване на понятията, подобряване на разработването и насочването на политиките и изтъкване на приноса на социалната икономика за постигането на конкурентоспособна и приобщаваща икономика пред лицата, отговорни за вземането на решения, пазарите и обществеността.

За да разшири и популяризира данните и статистическите знания и да изгради доказателствена база за социалната икономика, Комисията ще:

- **Работи за по-систематичен подход към събирането на данни**, включително чрез подпомагане на държавите членки при разработването на сателитни сметки за социалната икономика, както и чрез финансиране на национални пилотни проекти за събиране на данни за социалната икономика чрез националните статистически бизнес регистри и проучвания на структурата на заплатите, като се използват административни източници, когато е възможно, за да се избегне допълнителна тежест във връзка с докладването.
- **Разшири портала на ЕС за социална икономика, за да се подобри споделянето на данни и да се повиши прозрачността**, като се осигури рационализиран достъп до публикации, набори от данни, методологии и национални портали.
- **Актуализира картографирането на ЕС на социалните предприятия**⁽³⁸⁾.
- Публикува доклад от GECES, съдържащ практически препоръки относно събирането на данни за социалната икономика.

На фокус: Социалната икономика и демокрацията

*Според специалното проучване на Евробарометър относно социалната икономика в живота на европейците 18 % от тях са участвали доброволно в дейности на организация на социалната икономика през последните пет години, а 13 % членуват в такива организации. Осведомеността за концепцията за социална икономика обаче е умерена и се различава значително в отделните държави членки. Организацията на социалната икономика допринасят за по-демократично общество, тъй като се съсредоточават върху ангажираността на гражданите, решаването на проблеми в общността и основаното на участието управление. Те често действат като „училища по демокрация“, като насърчават прозрачността, отчетността и доверието в процесите на вземане на решения. Следователно социалната икономика може да допринесе за различни инициативи на ЕС в областта на демокрацията и гражданската ангажираност и да извлече ползи от тях, като например **европейския щит за демокрацията** ⁽³⁹⁾. Силната социална икономика може също така да допринесе за динамично гражданско пространство чрез укрепване на капацитета, видимостта и трансграничното сътрудничество на организацията на гражданското общество. В съответствие със **стратегията на ЕС за гражданското общество** ⁽⁴⁰⁾ Комисията предприема стъпки за създаване на по-благоприятна среда за тези организации, много от*

които са част от социалната икономика, включително мерки за гарантиране на справедливо данъчно облагане за благотворителни организации и запазване на достъпа до финансови услуги.

4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ: ОБНОВЕНА ПРОГРАМА ЗА ПО-СИЛНА СОЦИАЛНА ИКОНОМИКА

След приемането му през 2021 г. планът за действие за социалната икономика даде нов тласък на социалната икономика в цяла Европа. Той осигури съгласувана рамка на ЕС, мобилизира широк набор от инструменти и програми и повиши видимостта на социалната икономика в националните програми и програмите на ЕС. Изпълнението на плана за действие и препоръката на Съвета от 2023 г. относно разработването на рамкови условия за социалната икономика вече доведе до осезаем напредък. Все повече държави членки разработват стратегии, правни рамки и потоци на финансиране. Появяват се нови структури за подкрепа, а публичните органи, финансовите участници и обществеността стават все по-осведомени за социалната икономика. Този напредък показва значението на плана за действие и потвърждава, че целенасочените действия на ЕС могат да генерират осезаеми ползи за организациите на социалната икономика и общностите, на които те служат.

Все още обаче има значителни пропуски и предизвикателства. Признанието и подкрепата за социалната икономика все още не са последователни във всички държави членки и региони. Много организации все още се сблъскват с правна несигурност и трудности при достъпа до обучение, пазари и финансиране. Потенциалът на социалната икономика все още не е достатъчно интегриран в основните политики. Това създава неравнопоставени условия на конкуренция, които се изострят от различния ѝ бизнес модел. За да се гарантира, че социалната икономика може да процъфтява в различните територии и сектори, в следващия етап от изпълнението на плана за действие трябва да се даде приоритет на преодоляването на тези недостатъци.

Комисията ще се стреми към по-нататъшно интегриране на социалната икономика в политиките и програмите на ЕС. За тази цел тя призовава Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет, Европейския комитет на регионите, групата на Европейската инвестиционна банка и други агенции и органи на ЕС да си сътрудничат за максимално увеличаване на потенциала на тази програма.

Мониторингът на изпълнението е от съществено значение. За тази цел **Комисията ще поддържа координиран и интегриран подход при изпълнението и мониторинга на плана за действие.** Порталът на ЕС за социална икономика ще предоставя редовно актуална информация за процеса на изпълнение. Освен това в съответствие с препоръката на Съвета от 2023 г. на държавите членки се препоръчва да докладват на Комисията за напредъка си в подпомагането на социалната икономика през 2027 г. и 2032 г. Експертната група по въпросите на социалната икономика и социалните предприятия ще продължи да бъде ключова платформа за диалог, партньорско обучение и съвместно създаване.

Като отключим пълната сила на социалната икономика, можем да изградим Европа, която поставя общностите и планетата в центъра, като се проправя пътят към по-справедливо, по-устойчиво и конкурентоспособно бъдеще.

-
- (¹) [Benchmarking the socio-economic knowledge of the proximity and social economy ecosystem](#), 2024 г. („Сравнителен анализ на социално-икономическите знания за близостта и екосистемата на социалната икономика).
- (²) [COM\(2021\) 778](#).
- (³) [ОВ С 428, 13.12.2017 г., стр. 10](#).
- (⁴) [Social economy in the life of Europeans – Eurobarometer report](#), („Социалната икономика в живота на европейците — доклад на Евробарометър“), 2025 г.
- (⁵) [Much more than a market: Speed, security, solidarity – Empowering the Single Market to deliver a sustainable future and prosperity for all EU citizens](#) („Много повече от пазар: бързина, сигурност, солидарност – овластяване на единния пазар за осигуряване на устойчиво бъдеще и просперитет за всички граждани на ЕС“), 2024 г.
- (⁶) [ОВ С, С/2023/1344](#).
- (⁷) [SWD\(2023\) 211](#).
- (⁸) [SWD\(2023\) 212](#).
- (⁹) [Study on State aid for access to finance for social enterprises and for the recruitment of disadvantaged workers in the form of wage subsidies](#), 2024 г. („Проучване относно държавната помощ за достъп до финансиране за социални предприятия и за наемане на работещи в неравностойно положение под формата на субсидии за заплати“).
- (¹⁰) [Регламент \(ЕС\) № 651/2014 на Комисията](#).
- (¹¹) [Регламент \(ЕС\) 2023/2831 на Комисията](#).
- (¹²) [Регламент \(ЕС\) 2023/2832 на Комисията](#).
- (¹³) [Решение \(ЕС\) 2025/2630 на Комисията](#).
- (¹⁴) [SWD\(2025\) 333](#).
- (¹⁵) Вж. <https://circular-cities-and-regions.ec.europa.eu/>.
- (¹⁶) Тези суми са приблизителни, тъй като не във всички случаи е възможно точно разделяне на разпределените суми и на инвестициите, мобилизирани въз основа на одобрени операции по InvestEU.
- (¹⁷) ADIE, основните френски институции за микрофинансиране с близо 100 000 активни клиенти, сред които една трета, получаващи минимални социални обезщетения и една пета без диплома, показва, че 93 % от клиентите продължават да са професионално активни две до три години след получаването на заем, а 82 % от създадените предприятия продължават дейността си (2025 г., [Etude Impact Adie ZRR](#)).
- (¹⁸) [Регламент \(ЕС\) 2021/1057](#).
- (¹⁹) [Регламент \(ЕС\) 2021/1058](#).
- (²⁰) [Регламент \(ЕС\) 2021/241](#).
- (²¹) Вж. <https://socialinnovationplus.eu/>.
- (²²) На разположение на адрес: <https://link.europa.eu/jpJ6xv>.

-
- (²³) [Policy Guide on Social Impact Measurement for the Social and Solidarity Economy](#) („Ръководство за политиката за измерване на социалното въздействие на социалната и солидарната икономика“), 2023 г.
- (²⁴) Impact Europe, [The Size of Impact: Main takeaways from the European impact investing market sizing exercise](#) („Размерът на въздействието: основни изводи от проучването на мащаба на европейския пазар за инвестиции с положително социално или екологично въздействие“), 28 ноември 2024 г.
- (²⁵) Европейска мрежа за микрофинансиране и Център за микрофинансиране, [„Survey on Microfinance in Europe“ – 2025 edition](#), („Проучване относно микрофинансирането в Европа“ — издание от 2025 г.), 2026 г.
- (²⁶) Намира се на следния електронен адрес: <https://social-economy-gateway.ec.europa.eu/>.
- (²⁷) Данни към 31 януари 2026 г.
- (²⁸) [Benchmarking the socio-economic knowledge of the proximity and social economy ecosystem](#) („Сравнителен анализ на социално-икономическите знания за близостта и екосистемата на социалната икономика“), 2024 г.
- (²⁹) [Social economy in Europe — Contributing to competitiveness and prosperity](#) („Социалната икономика в Европа — принос за конкурентоспособността и просперитета“), 2025 г.
- (³⁰) [COM\(2021\) 345](#).
- (³¹) [COM\(2025\) 872](#).
- (³²) [JOIN\(2025\) 26](#).
- (³³) Комисията започна преразглеждане на Общия регламент за групово освобождаване и ще прецени дали той следва да бъде актуализиран и как, включително правилата за помощ за социални предприятия, обучение и заетост и наемане на работници в неравностойно положение.
- (³⁴) [COM\(2025\) 378](#).
- (³⁵) [Регламент \(ЕС\) № 345/2013](#).
- (³⁶) [Регламент \(ЕС\) № 346/2013](#).
- (³⁷) [COM\(2025\) 1025](#).
- (³⁸) Последното картографиране може да бъде намерено на адрес <https://link.europa.eu/Wn7Nmj>.
- (³⁹) [JOIN\(2025\) 791](#).
- (⁴⁰) [COM\(2025\) 790](#).